

STORTINGET

Representantforslag 49 S

(2019–2020)

fra stortingsrepresentantene Sylvi Listhaug, Bård Hoksrud og Gisle Meininger Saudland

Dokument 8:49 S (2019–2020)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Sylvi Listhaug, Bård Hoksrud og Gisle Meininger Saudland om å avslå søknad fra NorthConnect om anleggskonsesjon, utenlandskonsesjon og unntak fra EØS-regelverk for å bygge strømkabel mellom Norge og Storbritannia

Til Stortinget

Bakgrunn

Norske husholdninger, og ikke minst norske bedrifter, har nytt godt av at strømprisene i Norge tradisjonelt har vært lave. For norsk industri har tilgang til billig norsk kraft vært en konkurransefordel gjennom mange tiår. Forslagsstillerne mener man skal ta vare på den fordel som Norge har med god tilgang på billig fornybar energi, og mener at dette skal komme det norske folk til gode også fremover. Det er ikke ønskelig at Norge skal bli «Europas grønne batteri», som tidligere olje- og energiminister Åslaug Haga fra Senterpartiet tok til orde for, så lenge dette medfører økte strømpriser for norske husholdninger.

Forslagsstillerne registrerer at produsenter av strøm i Norge årlig går med store overskudd. Strømprodusentene har sterk innflytelse på utviklingen i kraftmarkedet og har en stor egeninteresse i både salg av norsk strøm til utlandet og dyrere strøm i Norge. Dette gir selskapene økte inntekter.

Selskapet NorthConnect er eid av de norske kraftprodusentene Lyse, Agder Energi, E-CO og det svenske selskapet Vattenfall. NorthConnect har søkt om å etablere en ny 1 400 MW strømkabel fra Sima i Eidfjord in-

nerst i Hardangerfjorden frem til Peterhead i Skottland. Saken ligger nå til behandling i Olje- og energidepartementet (OED). Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har på oppdrag fra OED gitt en samlet vurdering av NorthConnects søknader. NVE vurderer at NorthConnect ikke er bedriftsøkonomisk lønnsom basert på de inntektene som kabelen skal generere. Verdien av prosjektet kommer fra den forventede prisøkningen på kraftproduksjonen som de kan selge. NVE har kommet til at byggingen av strømkabelen vil være samfunnsøkonomisk lønnsom. Men den samfunnsøkonomiske lønnsomheten ligger i stor grad i gevinsten som produsentene får. Denne vurderes større enn det tapet forbrukerne får som følge av økte strømpriser i Norge. En ny utenlandskabel til et land med høyere kraftpriser vil føre til økte kraftpriser i Norge. NVE forventer at kabelen alene vil øke strømprisen for norske husholdninger med 1–3 øre/kWh i gjennomsnitt over mange tiår (kabelens levetid). Prisivirkningene innenfor denne perioden kan variere med betydelig større utslag på pris enn gjennomsnittsverdier. I tillegg vil NorthConnect kunne føre til en økning i nettleien med omtrent 0,4 øre/kWh som følge av at Statnett får mindre handelsinntekter på sine utenlandskabler.

NorthConnect fører til lavere nettoeksport gjennom eksisterende utenlandsforbindelser. Ved bygging av NorthConnect vil eksisterende forbindelser tape rundt 11 mrd. kroner i handelsinntekter. En ny kabel vil dermed påvirke både inntekter og samfunnsøkonomisk lønnsomhet av de tidligere vedtatte kablene, og igjen prisen til norske husholdninger.

Der strømprodusentene får gevinst som følge av økt salg til utlandet og dyrere strøm i Norge, vil norske forbrukere sitte igjen med dyrere strøm og høyere nettleie. Forslagsstillerne mener det er feil at norske husholdnin-

ger skal få økte utgifter for at tre norske og et svensk kraftselskap skal tjene mer penger. NVEs analyser viser at dersom handelsinntektene alene skal dekke kostnadene ved byggingen av den utenlandske strømkabelen, er prosjektet sannsynligvis ikke bedriftsøkonomisk lønnsomt. Det er altså norske strømkunder som skal sørge for lønnsomheten. Dette mener forslagsstillerne er helt urimelig. Det er også usikkert hvordan brexit vil påvirke lønnsomheten av NorthConnect.

Kraftprisene i Storbritannia varierer mye mer enn de norske. Om NorthConnect bygges, vil norske kraftpriser reflektere de britiske pristoppene i større grad.

NVE viser til at det er lite sannsynlig at det er behov for NorthConnect for å sikre norsk forsyningssikkerhet, gitt de kabler som allerede er vedtatt.

NVEs vurdering av søknader fra NorthConnect er nå ute på høring sammen med en ekstern utredning av rammebetingelser og prisutvikling i kraftmarkedet for

Norge og Nord-Europa gjennomført av konsultantselskapet Pöyry (nå AFRY). Høringsfristen er 10. mars 2020.

Forslagsstillerne mener søknadene som er inne for å gjennomføre byggingen av NorthConnect, skal avslås, og mener departementet bør sette i gang dette arbeidet med én gang.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen avslå søknad fra NorthConnect om anleggskonsesjon, utenlandskonsesjon og unntak fra EØS-regelverkom for å bygge strømkabel mellom Norge og Storbritannia.

28. januar 2020

Sylvi Listhaug

Bård Hoksrud

Gisle Meininger Saudland